

Jiří
Klečka

Papírové
domky

VYŠEHRAĐ

Papírové domky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.ivysehrad.cz

www.albatrosmedia.cz

Jiří Klečka

Papírové domky – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Jiří
Klečka

Papírové
domky

Jiří
Klečka

Papírové
domky

VYŠEHRAĐ

© Jiří Klečka, 2022
Illustrations © Sylvie Svobodová, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-7601-684-2
ISBN e-knihy 978-80-7601-692-7 (1. zveřejnění, 2022)
ISBN e-knihy 978-80-7601-693-4 (1. zveřejnění, 2022)
ISBN e-knihy 978-80-7601-691-0 (1. zveřejnění, 2022)

Některá věnování přicházejí pozdě, některá včas.
Mámě, která si to už nepřečte.
Tátovi, který může.

Věřím ve vše, dokud to není vyvráceno.
Takže věřím na víly, mýty i draky. To vše existuje,
pokud to existuje ve vaší mysli. Kdo řekl, že sny
a noční můry nejsou stejně skutečné jako to,
co je teď a tady?

John Lennon

Část první

Udavačův dům

Dům na kopci

Anna věděla, že se do domu nastěhují, už když za ní Petr poprvé přišel s tím zvláštním leskem v očích a nadšeně oznámil, že je dostupný.

„Jenom se podíváme,“ nabádal ji, ale ona věděla své. Vždycky věděla své.

Souhlasila, a tak se přibližně tři týdny před začátkem jeho angažmá ve Studiu G vypravili do Ostravy, aby si dům prohlédli. Minuli centrum města, přejeleli řeku a začali stoupat po klikatící se cestě k Bazalům. Anna ve zpětném zrcátku sledovala Vašíka, jak si pozorně, ale zároveň s těžkými víčky (celou cestu z Hradce do Ostravy prospal) prohlíží vysoké stožáry elektrického vedení, jež lemovaly silnici. Petr ji jemně chytil za ruku, usmála se na něj, ale uvnitř cítila sevření. Nevěděla proč, ale tak to už bylo.

Navigace je znuđeným ženským hlasem informovala, že jsou na místě. Na displeji svítil název ulice: U Křižovatky. Rozhlédla se. Dům nebyl z cesty vidět, od dění v ulici jej oddělovala řada vysokých borovic, za níž jej mohla pouze tušit.

U chodníku stála zaparkovaná nebesky modrá Honda Civic, ze které vystoupil starý muž v kostkovaném saku (v ten den na něj bylo příliš horko) a bekovce, zpod níž nesměle vyčnívaly krátce střižené sněhobílé vlasy. Mohlo mu být kolem sedmdesáti. Annu napadlo, že zemře ještě dřív, než jim dům ukáže. Hned si za tu myšlenku vynadala. Levou rukou se opíral

o hůl, volnou dlaň zvedl na znamení pozdravu, v obličejí srdečný výraz, jenž byl pro muže zřejmě již konstantou. Anna pozdrav opětovala.

Petr zaparkoval jejich škodovku za hondou a vypnul motor, oči upřené k borovicím chránícím dům, jenž ho přitahoval už od dětství. Pamatovala, že o něm mluvil už v době, kdy byli v Domově. Ty vzpomínky byly ale tak dávné a přízračné, že je zaplašila. Namísto toho se otočila k Vašíkovi.

„V pořádku, mistře?“

Chlapeček si protřel oči a přikývl. Bylo mu pět let, měl tmavě hnědé kudrnaté vlasy a buclatý obličej. Vždycky v něm viděla Petra, i když jejich přátelé jí neustále opakovali, že je podobný jí.

„Tak vystupujeme!“ pobídla ho vesele a sama otevřela dveře na své straně. Do auta vnikl čerstvý jarní vzduch, doprovázený ptačím zpěvem a slabým vrčením aut, které k nim stoupalo ze silnice několik desítek metrů pod nimi. I když se teplota toho dne vyšplhala přes dvacítku a stáli na přímém slunečním světle, byla Anna oblečená v dlouhých džínách a béžovém pulovru s širokým límcem. Bolest v pravé noze a zádech se přihlásila ke slovu přibližně dvě hodiny nazpět, spravila to tabletky sevredolu. Petr se jí ptal, zda má zastavit, ale trvala na tom, ať pokračuje dále. Zatnula zuby a čekala, až prášek zabere. Nyní už na nohu pouze lehce napadala.

Starý muž v tvídovém saku pomalu dokráčel k jejich autu, opíraje se o dřevěnou vycházkovou hůl. Zkoumavě (ale ne zase příliš, musela být opatrná) si muže prohlédla, protože jí připadal jako dokonalý prototyp prvorepublikového starce. Rozložitý nos uprostřed přívětivé tváře zjemňovaly usměvavé oči, usazené za brýlemi bez obrouček. Velmi pomalu mrkal, což mu dodávalo klidné vzezření. Matně si vybavovala jeho jméno.

„Dervilský Vilém,“ představil se, jako by zaslechl její vnitřní hlas, a natáhl k ní pravou ruku.

Stiskla ji, nadechla se a soustředila se na to, aby při vyslovení svého jména nepůsobila plaše. *A taky neklop oči*, říkala si.

„Anna Pokorná.“

„Vítejte v Ostravě!“ pronesl makléř a otočil se k Vašíkovi, který právě vylézal z auta. Jako zázrakem se mu v dlani objevilo kulaté, sytě červené lízátko. Vašík zvedl oči k mámě, která jen nepatrně přikývla. Malá ručka se natáhla a lízátko přijala. Poděkoval, aniž by jej musela napomínat, což jí udělalo velkou radost. Dervilského dlaň zajela chlapci do vlasů a počechrала je. „Tebe vítám samozřejmě taky, chlapče.“

Jako s posledním se Dervilský přivítal s Petrem. Za poslední měsíce byla svědkem jejich dlouhých telefonních hovorů. I když se tváří v tvář potkali pouze jednou, chovali se nyní jako staří známí. Protože v Petrově životě chyběl otec, nemohla mu to ani zazlívát, jí se to se staršími ženami také stávalo.

Jarní vítr roznášel do vzduchu chmýří pampelišek a tichým hvízdodem podkresloval švitoření ukrytých ptáků. Cesta, na níž stáli, protínala ulici s názvem Na konci a stoupala k několika činžákům na vzdáleném horizontu. Levé rameno křižovatky přecházelo velmi rychle v kamenitou cestu, která mizela mezi stromy. Pravé rameno tvořilo slepou ulici, stály podél ní domy, první z nich byl vzdálen několik desítek metrů. Uvědomila si, že v domech bydlí lidé, které zřejmě bude několik let potkávat a kteří budou tvořit jejich život. Lehce jí z toho zalechtalo v žaludku, cítila nervozitu, ale zároveň vzrušení.

„Dnes je sice nádherně, ale zřejmě jste sem nepřijeli kvůli čerstvému vzduchu,“ konstatoval makléř vážným hlasem. Vzápětí se mu uličnický zalesklo v očích. Usmála se. Jeho dobrácký obličej jí uklidňoval, najednou rozuměla tomu, proč Petr tak rychle s makléřem dokázal navázat vztah. Sama k němu pocítila rostoucí náklonnost.

Po jeho vybidnutí došli až na konec borovicové řady k úzké brance. Konečně se jim odkryl výhled na dům. Nikdy jej nenačistivila, ale i tak jej znala z Petrových fotografií a vystřižených novinových článků (většinou černobílých). Dvoupodlažní cihlový dům s velkými okny a šindelovou střechou. Připomínal jí rozkrojenou nudli, nejen svou délkou (jedině tak bylo zřejmě možné dům proporčně umístit do úzké zahrady), ale zejména tím, že sestával ze dvou na sebe napojených částí. Spoj byl

velmi dobře viditelný, ošklivá betonová jizva, hyzdící již tak nepřilíš vyvedený obličej. Zahrada za domem končila u plotu, pak následoval strmě svažité kopec hustě posetý listnatými stromy, který klesal až k hlavní silnici.

„Tak půjdeme dovnitř, co říkáte?“ navrhnul makléř a stlačil kliku branky dolů.

Petr pohlédl na Annu. „To se vsaďte,“ odpověděl klidně, jako by to nebyla chvíle, na kterou čekal téměř celý život.

Makléře potkal Petr přibližně před čtyřmi měsíci, kdy byl v Ostravě podepsat smlouvu o angažmá. Zůstal na noc, protože jej noví kolegové ze souboru pozvali na *menší* oslavu. Konala se v baru, který se nacházel v předsálí divadla. Když tam dorazil, zjistil, že na večírek byli pozváni všichni spolupracovníci Studia G. Byla tam hlava na hlavě. Dal se do hovoru s jedním kulisákem a jenom tak na okraj se zmínil o domu, který stojí na bazalském kopci. Kulisák o něm nic netušil, pouze pokrčil rameny a chystal se něco říct, když jej někdo chytil za rameno a odtáhl z Petrova dosahu. Petr chvíli jen tak stál a pozoroval zástupy švitořících lidí, jejichž hlasy splývaly do nesouvislého proudu.

„Je zvláštní být pozvaný na večírek, a přesto na něm zůstat sám, co říkáte?“

Petr se otočil za hlasem. Přivítala jej usměvavá tvář muže v podzimním věku (nebo spíš hodně blízko zimy, napadlo jej a určitě by ho pobavila Annina reakce, která následovala o několik měsíců později).

„Promiňte, že vás takto oslovuji,“ pokračoval omluvně starý muž opírající se o hůl, „jenom jsem vás zaslechl mluvit o tom domě.“

„Vy o něm něco víte?“

„Něco málo.“ Muž k Petrovi natáhl volnou ruku, navzájem se představili. „Ani vlastně nevím, co se říká. Vítejte v Géčku?“

Petr pokrčil rameny. „Nejspíš.“

„Podle mě má tohle divadlo skvělou budoucnost. Já byl vždycky raději pro malé scény. Miluju tu atmosféru podobnou obýváku. Navštívil jsem spoustu scén, u nás i v zahraničí... to už je nějaký čas, pravda... ale řeknu vám, že tady to má své kouzlo. A mají v plánu skvělé hry,“ pokračoval Dervilský. „V čem budete hrát, smím-li se zeptat?“

„Ve Faustovi.“

„Titulní role?“ Když Petr přisvědčil, stařec uznale pokýval hlavou. „A kdo bude hrát čerta?“

„Jedna má kolegyně. Jitka Zelinková, znáte ji?“

„Žena?“ pronesl Dervilský překvapeně. „Zajímavé. Jsem pro tuhle dobu příliš staromódní, odpusťte mi. Moje vnučka mi to pořád opakuje a já jí zase pořád opakuju, že má pravdu.“

Petr se pousmál. Stařec si rozpačitě promnul bradu a rozhlédl se po okolních hostech. Najednou Petrovi připadal ztracený, jako by uprostřed rozhovoru ztratil nit a netušil, co v této společnosti pohledává.

„Mluvil jste o tom domě,“ rozhodl se Petr navázat na předchozí téma. „Znáte jeho historii?“

„Dá se to tak říct,“ připustil Dervilský. Zabloudil pravou rukou do náprsní kapsy a vtiskl Petrovi do ruky lesklou vizitku.

Vilém Dervilský. Makléř. Reality, co plní přání, četl Petr. Požitý font nebyl příliš moderní, jednoduchá kurzíva, ale tak nějak ke starci pasovala.

„Ten dům je jeden z těch, o které se starám. Dnes už spousta lidí ani neví, kdo v tom domě bydlel, jak jsme ostatně byli před chvílí svědky. Přesto na to ale ne úplně všichni zapomněli, nemám pravdu?“

Pokud mohl Petr soudit, tak dům na bazalském kopci nebyl ničím výjimečný až do konce sedmdesátých let, kdy jeho obyvatel – do té doby neznámý folkový písničkář Richard Roučný – vydal svou přelomovou desku *Prázdné kornouty*. Na předlistopadovou dobu se jednalo o dost progresivní album, ať už svými texty (které často skryté a velmi chytře kritizovaly tehdejší vládní garnituru), tak hudbou, kdy Roučný nevyužil

do té doby tradiční aranžmá kytary a umožnil na albu zaznít celé řadě smyčcových a žesťových nástrojů. Album způsobilo v malém československém rybníčku senzaci a s napětím se čekalo, s čím hudebník vyrukuje příště. Další album ale nepřišlo. Zpěvák emigroval do ciziny a slehla se po něm zem. Kolovaly různé zvěsti: někteří tvrdili, že odcestoval do Ameriky, podle druhých do Francie nebo západního Německa. Kromě pár zvěstí ale o něm nebylo vůbec slyšet. Spekulovalo se o tom, že Roučný získal novou identitu a zametl za sebou stopy. Komunismus padl, ale on už se do vlasti nevrátil. O tři roky později vyšlo najevo proč.

Roučný spolupracoval se Státní bezpečností a udal pár svých kamarádů, kteří šli za mříže. Jeden z nich dokonce ve vězení zemřel, bylo mu pouhých dvaadvacet let. Komunisté tehdy vydali kratičkou zprávu o tom, že to bylo na zápal plic, ale už nezmnili, co ten zápal plic způsobilo. Zpěvákovu gloriolu nahlodala minulost udavače a postupně přestával lidi zajímat. Byl součástí starého, mrtvého systému. Připomínkou sviní v lidské podobě, kterým dával minulý režim mnoho prostoru a jež byly bolestnou jizvou těch, co už chtěli raději zapomenout. Nyní byla demokracie, charaktery byly čisté a nad onou tlustou knihou plnou přezdívek se zavírala voda. Roučný byl pouze jedním z těch, kdo se v ní utopili.

A i proto se dům stal stejně anonymní stavbou, jakou byl na počátku. Po revoluci a odhalení písničkářovy spolupráce se Státní bezpečností se na okamžik stal tabulí nenávisi, pravidelně se na něm objevovaly nápisy jako „ZASRANÝ PRÁSKAČ“, „UDAVAČ!“, ale i to postupně ustalo. Křivdy vyvanou a jizvy se zahojí, pokud nejsou příliš často jitřeny.

„Někdy se divím, že jej nezbourali,“ přiznal se Petr Dervilskému.

Dervilský chvíli převaloval odpověď na jazyku. „To jednoduše nemohou. Pan Roučný napsal ten dům na svou bývalou ženu, která jej pak svěřila do opatrovnictví svému synovi z druhého manželství. A ten dům zbourat nechce. Klidně ho

nechá zchátrat nebo ho někomu pronajme, ale nezbourá ho. Ani neprodá. Už jenom z úcty ke své matce.“

Petr zapátral v paměti. Roučný se se svou ženou rozvedl těsně před vydáním *Kornoutů*. Možná ji chtěl ušetřit toho marasmu, co přišel potom.

„Jmenovala se Michaela.“

Maklér nadzvedl obočí. „Víte toho opravdu hodně.“

„Jenom jsem netušil, že –“

„Ale to jste mě špatně pochopil,“ přerušil jej Dervilský a jemně se usmál. „Syn bývalé paní Roučné po ní nemovitost přebral, protože už... jaksi nebyla schopná zvládnout všechny právní záležitosti. Jinak vás ale mohu ubezpečit, že se těší dobrému zdraví. Zestárnout ještě neznamená zemřít, i když mladým lidem to tak může připadat.“

V maklěrově odpovědi nebyl ani náznak ješitnosti či jízlivosti, přesto ale Petr cítil, jak rudne.

„Vůbec nic si z toho nedělejte, příteli,“ uklidnil jej stařec v okamžiku, kdy si povšimnul způsobených rozpaků. „Stáří je pro každého, ale stejně tak i mládí. Nemůžete se stydět za něco, co je naprosto přirozené.“

Petr zapomněl na všechny lidi okolo. Dokonce se mu zdálo, že jej někdo oslovil jménem, ale ignoroval to a soustředil se na jednu jedinou otázku. „Bydlí v tom domě někdo?“

Maklér zavrtěl hlavou.

Na malý okamžik Petra bláhově napadlo, že dům na něj čekal. Prostě a jednoduše odmítal všechny hosty, aby přijal chlapce, který kdysi utíkal chodbami jiného domu a hledal skrýš. Dům čekal, aby se sám stal skrýší.

Musí to stát majlant, ozval se jeho vnitřní hlas a poslal tím onu pošetilou myšlenku do propasti nesplněných přání. Ano, samozřejmě, že to musí stát majlant. A určitě si to nemůžeš z platu herce dovolit. Ale můžeš dovnitř alespoň nahlédnout.

Petr znovu zapátral v paměti. Viděl spoustu fotografií, na kterých stál Roučný před domem. Dokonce jednu, kde stál muzikant na zápraží. Ale nikdy nepozval fotoaparát dovnitř.

Sám písničkář mluvil o tom, že jej dům v některých oblastech inspiroval, ale nikdo nikdy neviděl tajemství Roučného umění.

„Máte nějaké fotografie?“ zeptal se Petr opatrně, a když makléř nereagoval, dodal: „Zevnitř?“

Dervilský zavrtěl hlavou. „Můj klient je v tomto ohledu... poněkud skoupý. Nejspíš na přání své matky. Mým oborem jsou ovšem reality, nikoliv psychologie.“ Petr si uvědomil, že zřejmě nedokázal zakrýt zklamání, které pocítil, protože si makléř pozorně prohlédl jeho obličej a nadnesl: „Ale přece byste mohl alespoň na prohlídku.“

„Váš klient nepovoluje fotky, ale pořádá exkurze?“

Na makléřově tváři se objevil široký úsměv. „To jistě ne. Ale třeba byste mohl projevit zájem v tom domě bydlet, pane Pokorný.“

A je to tady, pomyslel si Petr. Tohle představení právě končí.

„To si nemůžu dovolit, pane Dervilský,“ přiznal co nejklidnější hlasem, i když v krku cítil trýznivé sucho, které se dostavilo vždy, když po něčem toužil. Takovou vyprahlost cítil jenom několikrát v životě. Například tehdy, když se měl za tlustými zdmi Domova poprvé milovat s Annou.

„Až budete na světě tak dlouho jako já, přáteli, zjistíte, že to není vždycky pouze otázka peněz,“ prohlásil Dervilský. „Můj klient peníze vlastně vůbec nepotřebuje. Jde mu spíše o to, aby se v domě nezabydlel někdo... kdo toho není hoden, abych přesně citoval jeho slova... která jistě převzal od své matky. Takže nějaká částka určitě bude potřeba.“

„A to se vám vyplátí?“

„Jsem na tom podobně jako můj klient, svou profesi už dávno nedělám pro peníze. V tomto případě neberu procenta z pronájmu, pokud je tak míněna vaše otázka.“ Dervilský se mírně pousmál. „Obchodní aktivity s mým klientem probíhají na jiné úrovni. Na procentech z pronájmu toho domu bych určitě nezbohatl, to máte pravdu. Ale někdy... někdy zkrátka postačí, že klient má nějaký záměr a vy jej můžete pomoci naplnit. Tuto motivaci jsem našel ve svých padesáti

a od té doby se jí snažím držet. Jde jenom o to, aby nájemce plnil určitá kritéria.“

Petr přistoupil k Dervilskému o krok blíže, pocítil až klučkovský strach z toho, že je někdo uslyší. „A jaká jsou ta kritéria?“

„To nejdůležitější už teď splňujete,“ odvětil starý muž.

Hlavní chodba měla vysoký strop a byla příliš úzká. Anně připadlo, že se k nim stěny s každým jejich krokem přibližují. Nikdy netrpěla klaustrofobií, ale uprostřed té chodby se do pocitů takto nemocných lidí dokázala vcítit.

„Je zvláštní být uvnitř,“ pronesl pološeptem Petr.

Dervilský chápavě pokýval hlavou. „A to jsme teprve na začátku.“

Anna nepatřila k lidem, kteří by dali na první dojem, ale v tomto případě se chystala udělat výjimku. Těch kratičkových pár vteřin jí stačilo k tomu, aby se rozhodla, že ten dům nemá ráda.

„Věříte, že to váš manžel dotáhne daleko, paní Pokorná?“ přerušil její přemýšlení makleř.

„Podle mě už dotáhl.“

„Máte samozřejmě pravdu.“ Úsměv mu na okamžik pohasl a ona postřehla jeho krátký, zkoumavý pohled, kterým přešel dlouhé rukávy jejího pulovru, jejichž konečky nevědomky svírala v dlaních. „Každý, kdo dosáhl nějakého úspěchu, vám potvrdí, že zřejmě jedinou podmínkou je vytrvalost. A je úplně jedno, o čem hovoříme. Když vytrváte dostatečně dlouho, vždycky dostanete příležitost. Talent hraje také určitou roli, ale ne až tolik zásadní.“

„Mluvíte z vlastní zkušenosti?“

„Nejenom z vlastní, paní Pokorná. Točí se podle toho svět, už od nepaměti. Někdo tomu říká vytrvalost, někdo ctižádost. Víte, někteří z mých vrstevníků na dnešní generaci nadávají a tvrdí, že je té ctižádosti možná až příliš. Ale co vím já, bylo

to tak vždycky. Alespoň za mých časů. Takže mi ty výtky nepřijdou správné.“

Pravá noha se znovu ozvala. Sykla bolestí – byla to pouhá vteřina slabosti, ale ona dobře věděla, že to musel postřehnout. Nedal na sobě ovšem nic znát. Byl dobrý. Velmi dobrý. Ale ona měla koneckonců za manžela herce, takže pár triků už také znala.

„Moje žena dělá výborné dorty,“ ozval se Petr, kterého znerovnilo nastolené ticho. Ale to už patřilo k jeho profesi. Herci mají potřebu neustále mluvit. Zaplnit svět slovy, aby přehlušili jeho nářek a rozpačitá odmlčení. „Přál bych vám jeden z nich okusit.“

„To bych opravdu rád. I když moje dcera mě neustále přesvědčuje, že bych příliš cukru neměl. Na stáří vám budou chtít vzít všechny radosti, jako by právě loučení nemělo být tou největší oslavou ze všech.“ Přerušil své uvažování a pak se laskavými očima zaměřil na Annu. „Jaký dort byste mi doporučila?“

Zůstala stát na místě s pohledem upřeným do jeho obličeje. „Vás tipuju na hořkou čokoládu s mandlemi. Hodně hořkou a hodně tmavou čokoládu.“

Stařec pobaveně pokýval hlavou. „Jste vážně dobrá, paní Pokorná. Po hořké čokoládě s mandlemi se mi vážně moc stýská. Nejspíš si u vás jeden objedná. Ale nesmíte to říct mé dceři, platí?“

„Platí,“ odpověděla Anna. Ten dům se jí možná nezamlouval, ale tento starý pán ano. Už jenom kvůli němu by neopodstatněný odpor k domu dokázala přehodnotit. Tak dobrý byl.

„Takže chápete, že je důležitá také kuchyně, že ano?“ nadhodil Petr.

„Jestli jsme měli pochyby o tom, zda jste na správné adrese, tak teď už můžeme všechny chmury hodit za hlavu. Pan Roučný byl totiž posedlý dvěma věcmi. Hudbou a jídlem. Kuchyně je druhá největší místnost v tomto domě.“ Dervilský zvedl hůl a namířil ji do dlouhé chodby. „Jako by ten dům postavil přesně pro vás, co říkáte? Chcete se podívat?“

Nečekal na odpověď a rovnou je do kuchyně zavedl. Když vešli, pochopila Anna, o čem hovořil. Kuchyně byla v naprostém rozporu s tehdejšími trendem stísněných kuchyněk, kde se trávil pouze nezbytný čas.

„Šestnáct čtverečních metrů,“ uváděl Dervilský naučené parametry. „Dvě plynové trouby, osm hořáků. S digestoří. U okna je spíž, do které schováte všechny své poklady. Plus výhled na zahradu, kterým můžete sledovat synka, zatímco nás budete zásobovat svými zázraky.“

Anna prsty přejela po obrovských knoflicích na horním panelu plynové trouby. Takové ovládání neviděla už několik let.

„Je to trochu zastaralé, ale všechno je naprosto funkční. Revize proběhla tento rok. Dejte na mě, stejně se dneska nedělá taková kvalita jako kdysi. Představte si, že mám doma stejné vybavení, se kterým jsem svůj byt koupil. A to už je čtyřicet let nazpět.“ Makléř vytáhl bílý bavlněný kapesník a otřel si jím rty. „Co myslíte, poradíte si s tím? Můžete to použít pro svou reklamu. Co třeba... retro koláče? Dneska se retro prodává samo.“

Anna vyhlédla oknem do zahrady. „A co sousedé?“ zeptala se.

„Příliš je neznám, ale místní jsou převážně starousedlíci. Tohle je jedna z nejstarších částí Ostravy, ne-li nejstarší. Takže očekávejte, že někteří z nich budou mít hroší kůži, ale jakmile se pod ni dostanete, otevřou vám svoje srdce. Myslím, že byste mohla využít svůj dar a jít na to přes dorty. Můj otec vždycky říkával, že cukr je nepřítel, a proto je nutné jej likvidovat. A do jeho likvidace se lidé vždycky rádi zapojí, to mi věřte. Někdy je nepřítel váš nejlepší přítel.“

Jemně se usmála a pokývala hlavou. V prohlídce přízemí pokračovali téměř beze slov. Dervilský postupně otevíral každé dveře, pokoj po pokoji. Bylo to jako nahlížet do minulosti cizího člověka, ohmatávat jeho ostatky, které někdo odklidil, ale přesto zůstaly přítomné. Pokoje byly čisté, prach utřený, žádné připomínky minulého života, ale i tak ve vzduchu visela

zvláštní vůně. Anně připomínala pach z cigaret, který se usadí v záclonách a nelze jej vyvětrat ani po několika letech. Kromě kuchyně nabízelo přízemí ještě obývací pokoj a malou koupelnu. Dům nebyl podsklepený, ale v jeho zadní části bylo dost úložného prostoru. Navíc se na zahradě – hned za obřím dubem s mohutným kmenem – nacházela bouda pro zahradní náčiní a kola.

Zastavili se před schodištěm do patra.

„A teď nás čeká ta nejtěžší část,“ oznámil makléř poněkud smutně. „Nabídl bych vám pomocnou ruku, mladá dámo, ale budu mít problémy sám se sebou.“

„Moje žena to zvládne,“ ozval se Petr.

Dervilský jen pokýval hlavou a mlčky začal stoupat vzhůru. Anna jej chvíli sledovala, jak zarputile zdolává každý jeden schod. Chytila se zábradlí a se zatnutými zuby šla za ním. Noha se ozvala jen tu a tam, což bylo dobré.

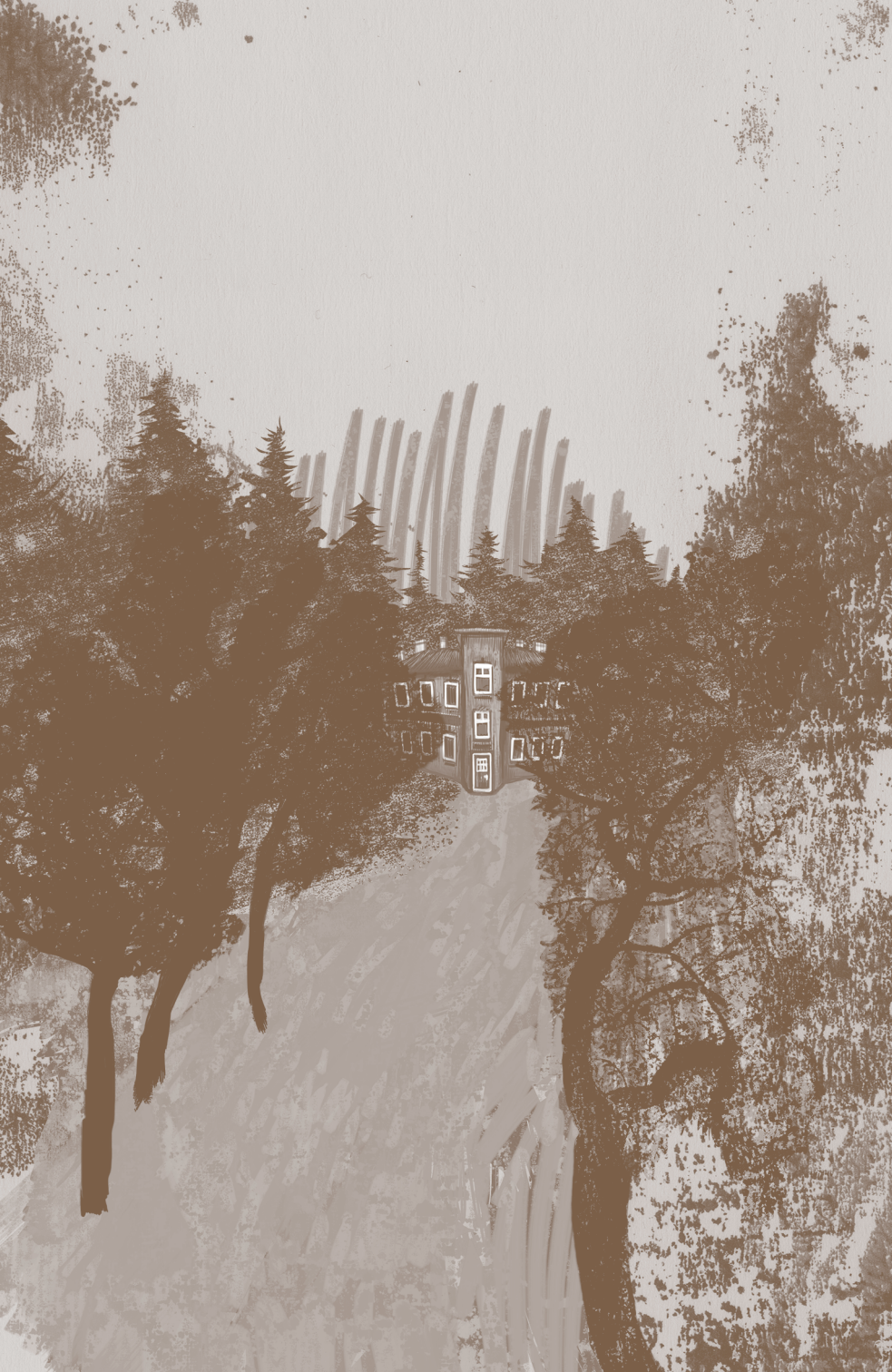
V patře jim pak makléř ukázal další koupelnu, ložnici a malý pokoj pro hosty (ten byl ideální pro Vašíka, jak se okamžitě shodli). Chodba končila u leskle šedých dveří, před něž se Dervilský významně postavil a odkašlal si. „Viděli jste téměř celý dům. A tato místnost, před kterou stojíme, je v podstatě důvod, proč byla provedena přístavba.“

Anna si vybavila jizvu, která nepatříčně rozdělovala dům. Stejně nevkusně působily šedé dveře, před kterými nyní stáli. Tušila, kam vedou, ale ono téměř posvátné ticho nenarušila. Nebyla to její chvíle, nebyl to její okamžik.

„Ty dveře nevyrazíte ani kladivem, byly prvotřídní před čtyřiceti lety a jsou prvotřídní i dnes,“ popisoval makléř.

„Kladivem?“ ozval se Vašík. „Proč by někdo používal kladivo?“

„Dáváš pozor, to se mi líbí,“ pronesl makléř. „Představ si, že tě někdo chce dostat za každou cenu ven. Ale ty nechceš. Nechceš být rušen. I kdyby hořel třeba celý svět.“ Vašík nejspíše přikývl. Makléř na něj mrkl a otočil se nazpět k Petrovi. „Tak prosím.“

Petr natáhl ruku ke klice. To nejisté gesto se jí zdálo být tak intimní, že si připadala až nepatřičně, takto mu přihlížet. Byla v tom bolest a zároveň naplnění. Petr byl velmi dobrý herec, na svém obličejích nedal nic najevo, ale ona jej znala až příliš dobře. Jindy klidná hladina jeho tváře byla rozčeřená, tak moc, že jej chtěla chytit a obejmout. Zabránit mu v otevření těch dveří. Donutit jej podívat se do jejích očí a nechat dům dál chátrat. Chtěla nechat tohle doutnající město za zády a vrátit se do Hradce, kde Petr nehrál tak velké role, ale zato se tam mohla nadechnout, aniž by se udusila. Neotočila by se, jak to udělala ta žena v jednom z biblických příběhů, které si matně pamatovala z Domova. Prostě by jenom šla dopředu a nechala v kámen proměnit to město namísto sebe.

Ale neudělala to.

A Petr otevřel dveře.

Jako první vpadl dovnitř Vašík, Anna ho rozčileně napomenula (ani netušila, kde se v ní to rozhořčení vzalo), ale nestihla ho chytit. Proklouzl kolem Dervilského a pootevřenou škvírou se natlačil dovnitř. Když viděla, jak mizí za zárubněmi, sevřelo se jí hrdlo a na pár vteřin se nedokázala nadechnout.

Veźměte ho zpátky! Přineste mi ho zpátky! zakřičela v duchu a byla ráda, že se ovládla a nevykřikla doopravdy.

Maklér s mírným úklonem hlavy poodstoupil, aby mohla Vašíka následovat. Ocitla se v rozlehlé pravidelné čtvercové místnosti. Neměla žádná okna a podlaha byla poskládaná ze čtvercových dřevěných kazet, jejichž vůně nasycovala vzduch. Po obvodu zdi stálo několik robustních magnetofonů, jež byly propojené pupečními šňůrami v podobě černých kabelů. Přejela pohledem po pyšně stojící harfě, obrovském bubnu a kontrabasu. Uprostřed místnosti trůnil černý klavír pokrytý tenkou vrstvou prachu. O kus dál stála celá řada dalších nástrojů: několik kytar, různé druhy trumpet, saxofon. Všechny usazené do stojanů, jenom čekající na to, až je někdo rozezná.

Anna chytila Vašíka za ramena a přitáhla ho k sobě. Zvedl rozmrzele hlavu, ale když spatřil její výraz, ani nemuknul.

Petr procházel kolem osiřelých hudebních nástrojů a už jenom jeho pouhá přítomnost vířila usazený prach, jenž kolem hypnoticky tančil. Prsty měl natažené, ale ani jednoho z nich se nedotkl.

„Pan Roučný byl jeden z mála, co si v té době postavili své vlastní studio,“ promluvil konečně Dervilský, když neslyšně zavřel dveře. Utopil je tak v absolutním tichu, průzračně čistém a nesnesitelně těžkém. Maklář se pousmál. „Můj klient tuto místnost nechává v původním stavu. Dříve uvažoval o tom, že by se z ní udělalo muzeum, ale vzhledem k okolnostem... no, můžeme říct, že se ten nápad úplně neuchytil. Kdysi to ovšem bylo místo, které přitahovalo pozornost. Chtělo tu nahrávat i mnoho jiných umělců. Převážně těch ostravských, ale občas se ozval i někdo z Prahy. Třeba pan Gott. Ale zřejmě vám neříkám žádnou novinku, nemám pravdu?“

Petr přikývl. Zastavil se u klavíru a zíral na svůj odraz v lesklém dřevě rezonanční skříně. Anně neuniklo, že se usmívá. Tím svým věčně unaveným úsměvem, který jí občas připomínal psa, co se štvě za kostí.

„Ale nikdo z nich se sem nedostal,“ pronesl ke svému odrazu. „Tady to patřilo pouze jednomu člověku.“

„Přesně tak. A stejně by to mistrovi úplně nesedělo... ta intimitnost vyžaduje talent nejenom pro zpěv.“ Dervilský zacinkal klíči, čímž roztrhl hutné ticho.

„Můj klient by si i nadále přál udržet to místo v čistotě.“ Maklář významně pohlédl na Vašíka. „A hlavně v původním stavu. Proto bych vás chtěl poprosit, abyste tuto místnost vždy pečlivě zamykali. Dětem vstup zakázán. Tedy bez přítomnosti dospělých.“

„V pořádku,“ souhlasil Petr, který se mezitím odtrhl od svého odrazu.

„Podmínkou je také to, že minimálně jednou týdně utřete prach. Není ho tu moc, ale i tak ta místnost už netěsní jako v době své největší slávy.“